

УДК 336.225.6:330.322:728(477)

Пилкін М.Д.

аспірант,

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка,

Науковий керівник – Лойко В.В. – д. е. н.,

завідувач кафедри міжнародної економіки

РОЛЬ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ФОРМУВАННІ ЕФЕКТИВНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ ВІДБУДОВИ ЖИТЛОВОГО ФОНДУ МІСТ УКРАЇНИ

Повномасштабна війна в Україні спричинила масштабні руйнування інфраструктури, зокрема житлового фонду, у багатьох містах. За даними урядових оцінок, сума необхідних інвестицій на відновлення перевищує десятки мільярдів доларів США [2]. Враховуючи обмеженість державних ресурсів, постає потреба в ефективному залученні як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій. У цьому контексті важливу роль відіграє податковий менеджмент як складова організаційно-економічного механізму залучення інвестицій. Податкова політика, прозорість фіскального середовища та ефективний фінансовий моніторинг безпосередньо впливають на інвестиційну привабливість країни [4].

З точки зору інвестора, прозорість та передбачуваність податкової системи є критично важливими факторами. Надмірне податкове навантаження, часті зміни законодавства, слабкість інституцій – все це знижує привабливість інвестування в житлове будівництво в Україні. Натомість запровадження податкових пільг, пільгових режимів оподаткування для забудовників, а також механізмів стимулювання державно-приватного партнерства здатні активізувати притік інвестицій [1]. Фінансовий моніторинг інвестиційних проєктів у сфері відбудови житлового фонду має забезпечувати не лише контроль цільового використання коштів, але й формувати довіру інвесторів. Проте в українських реаліях ця система ще потребує вдосконалення: існують проблеми з корупцією, непрозорістю процедур, недостатньою автоматизацією звітності [3].

Одним із основних інструментів для залучення інвестицій є податкові пільги та спеціальні податкові режими, які мають на меті полегшити фінансові умови для забудовників і інвесторів. Запровадження спеціальних економічних зон, податкових канікул для забудовників і система гарантій від уряду значно активізували інвестиційну діяльність у будівельному секторі в таких країнах, як Польща, Литва, Румунія [5]. Подібні практики можуть бути адаптовані в Україні з урахуванням національної специфіки. У Польщі, наприклад, спеціальні економічні зони та пільгове оподаткування допомогли залучити значні інвестиції на етапі відновлення інфраструктури після кризи. Впровадження таких заходів може стати важливим кроком у відновленні житлового фонду України.

Податкові пільги для іноземних інвесторів та фондів відновлення також можуть бути важливим елементом податкового механізму. Залучення

іноземних інвестицій є необхідним для відновлення житлового фонду, оскільки вони дозволяють забезпечити необхідні фінансові ресурси. Для того, щоб іноземні інвестори були зацікавлені в Україні, потрібно створити такі умови, які б гарантували стабільність податкового законодавства і знизили рівень правових ризиків [1].

Ще однією важливою умовою для ефективного залучення інвестицій є створення єдиного цифрового вікна для реєстрації та адміністрування інвестиційних проєктів. Це дозволить спростити процеси взаємодії між інвесторами та державними органами, забезпечити більш високий рівень прозорості та зменшити адміністративні бар'єри для інвесторів. Автоматизація звітності також допоможе знизити рівень корупції та зробить процес моніторингу інвестицій більш ефективним [3].

Фінансовий моніторинг інвестиційних проєктів у сфері відновлення житлового фонду є необхідним для забезпечення цільового використання коштів. Однак для досягнення ефективного контролю необхідно удосконалити систему фінансового моніторингу в Україні. Це включає як вдосконалення процедур контролю, так і розвиток інституцій, відповідальних за нагляд за фінансовими потоками. Проблеми з корупцією та непрозорістю процедур є серйозним бар'єром для залучення інвестицій, тому важливо створювати умови для зміцнення довіри до фінансової системи [4].

Елементи податкового механізму, які можуть бути запроваджені для стимулювання інвестицій, включають спеціальні податкові режими для інвесторів у сфері реконструкції житла, податкові пільги для іноземних інвесторів і фондів відновлення, створення єдиного цифрового вікна для реєстрації та адміністрування інвестиційних проєктів, а також гарантії стабільності податкового законодавства на період реалізації проєктів [1]. Ці заходи здатні значно підвищити привабливість України для інвесторів і сприяти прискоренню відновлення житлової інфраструктури.

Податковий менеджмент та система фінансового моніторингу є невід'ємними елементами ефективного механізму залучення інвестицій у сфері відбудови житлового фонду. Для активізації інвестиційних процесів в Україні необхідне реформування податкової політики, створення інституційних гарантій для інвесторів, підвищення прозорості управління фінансовими потоками. Формування комплексного організаційно-економічного механізму із урахуванням податкового стимулювання дозволить не лише пришвидшити відновлення житлової інфраструктури, а й сприятиме стабілізації економіки в умовах післявоєнної трансформації.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність»: Закон України від 18 верес. 1991 р. № 1560-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 47. — Ст. 646.
2. Кабінет Міністрів України. План відновлення України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.kmi.gov.ua/nras>. — Назва з екрана.
3. Біла книга відновлення України / Центр економічного відновлення. — Київ : Центр економічного відновлення, 2023. — 120 с.
4. Податковий кодекс України : чинне законодавство зі змінами на 2024 рік. — Київ : Алерта, 2024. — 960 с.
5. Piatkowski M. Poland's Recovery and Investment Incentives. — Washington, D.C. : World Bank Group, 2022. — 45 p.